

Comisiwn Ffiniau
i Gymru

Boundary Commission
for Wales

Comisiwn Ffiniau i Gymru

Pecyn Partneriaid

Cynigion Cychwynnol
Arolwg 2023

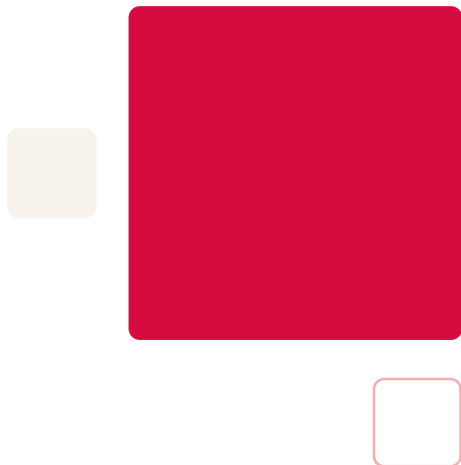
This document is available in English.
Mae'r Comisiwn yn croesawu gohebiaeth a
galwadau ffôn yn Gymraeg neu Saesneg.

© Hawlfraint y Goron 2021
Gallwch aildddefnyddio'r wybodaeth hon (ac eithrio'r logos) yn rhad ac am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng, o dan delerau'r Drwydded
Llywodraeth Agored. I weld y drwydded hon, ewch i <http://www.nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence> neu anfonwch neges e-bost
at: psi@nationalarchives.gov.uk
Os ydym wedi nodi unrhyw wybodaeth hawlfraint trydydd parti, bydd angen i chi gael caniatâd y deiliaid hawlfraint dan sylw.
Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â'r cyhoeddiad hwn atom yn ymholiadau@ffiniau.cymru
Mae'r ddogfen hon ar gael o'n gwefan hefyd yn www.comffin-cymru.gov.uk

Cynnwys

Pennod 1	Cyflwyniad	
Pennod 2	Crynodeb o'r Arolwg	06
Pennod 3	Prif negeseuon	08
Pennod 4	Sut i gymryd rhan	10
Pennod 5	Adnoddau: Cyfryngau Cymdeithasol	12
Pennod 6	Adnoddau: Gwefan ac Argraffu	13
Pennod 7	Adnoddau: Y Wasg a'r Cyfryngau	14
Pennod 8	Siart llif o'r Arolwg	18
Pennod 9	Cwestiynau Cyffredin	19

Cyflwyniad

Annwyl partner,

Hoffwn ddiolch i chi am y diddordeb rydych eisoes wedi dangos yn ein cynigion cychwynnol a'r Arolwg 2023 o etholaethau seneddol yng Nghymru.

Mae darllen y pecyn yma yn dangos eich bod yn deall pwysigrwydd yr arolwg. Y newyddion arbennig hoffwn gynnig i chi yn y pecyn yma yw nad achos ohonoch chi'n gwrando arnom ni mo'r arolwg, ond ohonom ni'n gwrando arnoch chi.

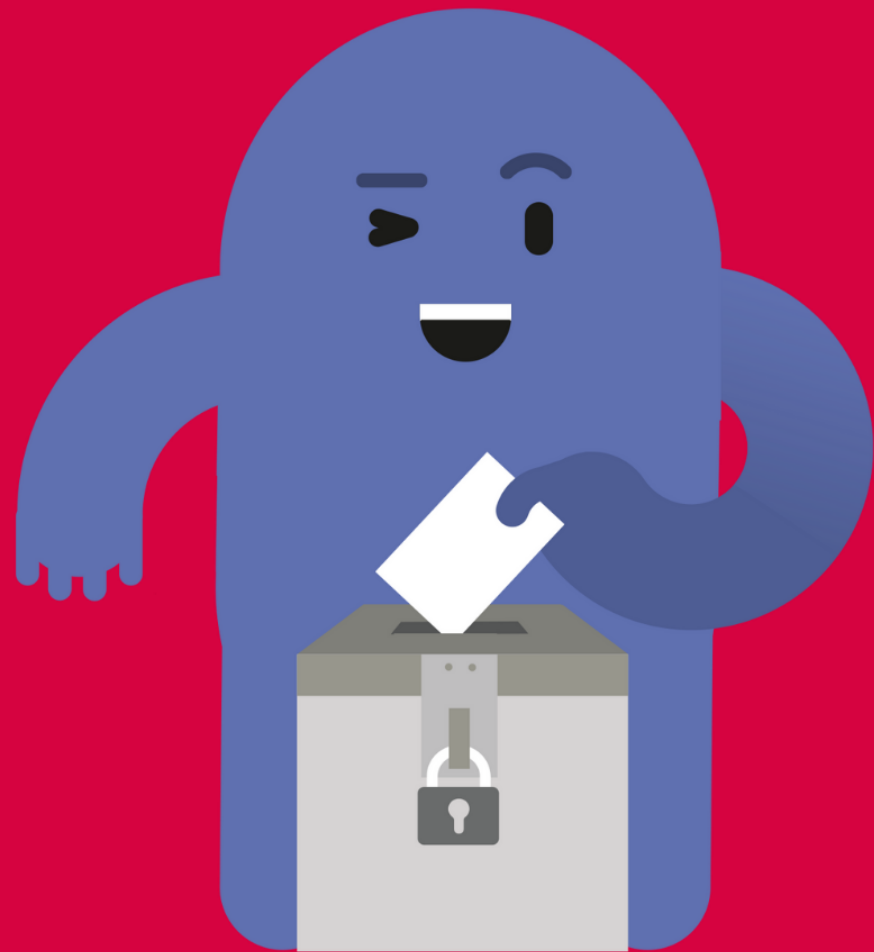
Cynigir cyngor yn y pecyn yma, nid yn unig am sut y gallwch godi'ch llais yn ystod y cyfnod ymgynghori, ond hefyd sut gallwch godi llais eich cymuned gan rannu gwybodaeth am yr arolwg.

Mae gennym ychydig o adnoddau y gallwch lawr lwytho a defnyddio'ch hunain, ac edrychwn ymlaen yn fawr at weld cymunedau ar draws Cymru yn ymateb i'n cynigion cychwynnol diolch i ymdrechion pobl fel chi yn lledaenu'r neges.

Os ydych yn darllen y pecyn yma mewn rôl swyddogol, mae hefyd gennym adnoddau a gall fod o fudd i chi a'ch mudiad, er enghraifft templed datganiad i'r wasg a graffegau ar gyfer y cyfryngau cymdeithasol.

Os oes unrhyw gwestiynau yn codi, cysylltwch gyda ni ar ymholiadau@ffiniau.cymru.

Ac yn bwysicaf, gadewch i ni wybod eich barn chi ar y cynigion cychwynnol gan ymateb i'r ymgynghoriad ar www.cffg-arolygon.org.uk.

Crynodeb o'r Arolwg

Cynhelir Arolwg 2023 o Etholaethau Seneddol yn unol â Deddf Etholaethau Seneddol 1986 (fel y'i diwigiwyd).

Mae Rheolau'r Ddeddf yn pennu nifer yr etholaethau i'w darparu i Gymru ar gyfer Etholiad Seneddol San Steffan 2024. Mae hefyd yn nodi y dylai pob etholaeth yng Nghymru fod â nifer o etholwyr sydd o fewn ±5% o gyfartaledd neu cwota y DU.

O dan y ddeddfwriaeth, bydd yn ofynnol i'r Comisiwn seilio ei argymhellion ar nifer yr etholwyr y mae eu henwau yn ymddangos ar gofrestr yr etholwyr seneddol a gyhoeddir gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol ar 5 Ionawr 2021.

Mae'r pedwar Comisiwn Ffiniau yn y DU wedi cytuno, at ddibenion Arolwg 2023, mai cyfanswm nifer yr etholwyr yn y DU yw 47,558,398 ac, ar ôl cymhwyso'r fformiwla a bennir yn y Ddeddf, mae nifer yr etholaethau ar gyfer pob rhan o'r DU fel a ganlyn:

Gwlad	Etholwyr	Dyraniad presennol	Dyraniad newydd
Lloegr*	39,860,421	533	543
Gogledd Iwerddon	1,295,688	18	18
Yr Alban**	4,079,612	59	57
Cymru***	2,322,677	40	32
Cyfanswm	47,558,398	650	650

* Nid yw nifer yr etholwyr ar gyfer Lloegr yn cynnwys etholwyr Ynys Wyth. Caniateir i'r ardal hon greu etholaethau lle mae nifer yr etholwyr yn fwy na 5% y tu allan i gwota etholwyr y DU. Mae nifer yr etholaethau a ddyrannwyd i Gymru yn cynnwys yr etholaeth ychwanegol ar gyfer Ynys Wyth.

** Nid yw nifer yr etholwyr ar gyfer yr Alban yn cynnwys etholwyr dwy etholaeth wedi'u cadw sef a) Orkney and Shetland a b) Na h-Eileanan â'n Iar. Caniateir i'r etholaethau hyn gael nifer etholwyr sy'n fwy na 5% y tu allan i gwota etholwyr y DU. Mae nifer yr etholaethau a ddyrannwyd i'r Alban yn cynnwys yr etholaeth ychwanegol ar gyfer Orkney and Shetland a Na h-Eileanan â'n Iar.

*** Nid yw nifer yr etholwyr ar gyfer Cymru yn cynnwys etholwyr Ynys Môn. Caniateir i'r ardal hon greu etholaeth lle mae nifer yr etholwyr yn fwy na 5% y tu allan i gwota etholwyr y DU. Mae nifer yr etholaethau a ddyrannwyd i Gymru yn cynnwys yr etholaeth ychwanegol ar gyfer Ynys Môn.

Cwota etholwyr y DU i'r cyfanrif agosaf yw 73,393. Felly, mae'n rhaid i bob etholaeth arfaethedig gynnwys rhwng 69,724 ac 77,062 o etholwyr.

Cyhoeddwyd Cynigion Cychwynnol ar gyfer yr etholaethau Seneddol yng Nghymru ar 8 Medi, a dilynir hynny gan gyfnod o ymgynghori.

Gallwch ymateb i'r ymgynghoriad wrth ymweld a www.cffg-arolygon.org.uk

Prif negeseuon

“Eich map chi”

Chi, bobl Cymru sydd yn berchen ar y map newydd o etholaethau seneddol rydym yn creu, a chi sydd hefyd yn berchen yr holl broses.

Rôl y Comisiwn yw cyhoeddi syniadau ar y datrysiad orau, agor trafodaeth gyda’r bobl, ac yn y pen draw i wneud argymhellion yn seiliedig ar y cynrychiolaethau rydym yn derbyn yn ystod y cyfnodau ymgynghori, yn unol â’r Ddeddf.

“Mae’ch barn yn bwysig”

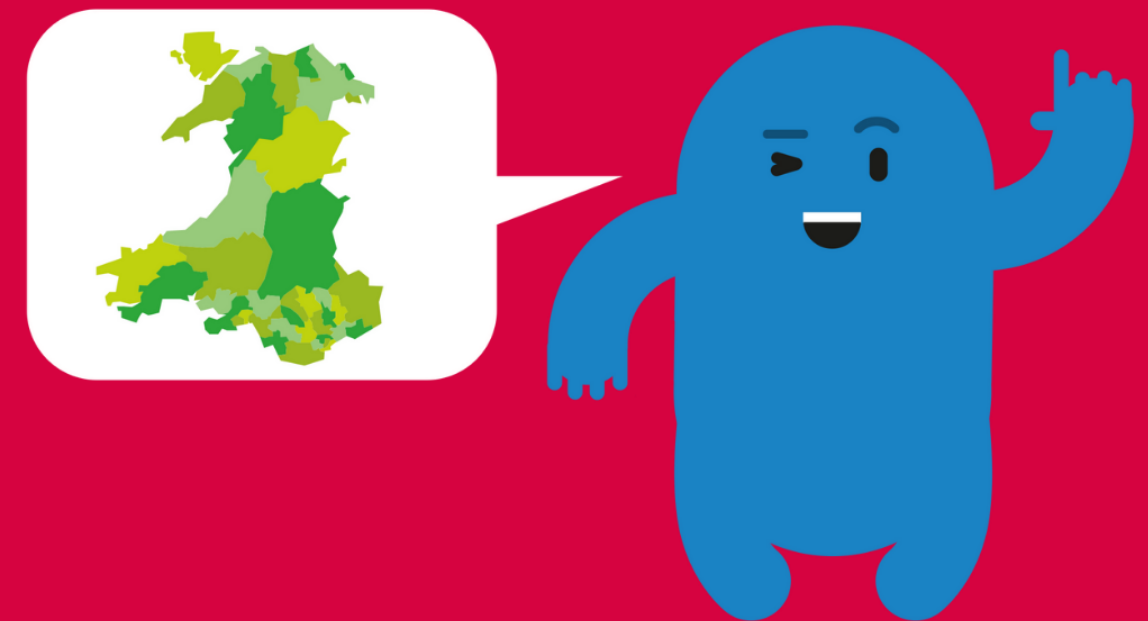
Tra bod ni’n cyhoeddi ein cynigion cychwynnol ar gyfer map newydd o etholaethau Cymru, gwyddom na fydd unrhyw un yn deall mwy am eich ardal leol na chi.

Carwn glywed eich barn chi ar ein cynigion cychwynnol a sut gallwn wella arnynt, nid yn unig gan ein bod am i chi gymryd perchnogaeth o’r broses, ond gan fod gennych chi’r arbenigedd sydd ei angen er mwyn datblygu’r argymhellion gorau posib.

“Rydym eisiau gwrandao arnoch chi”

Pwrpas y cynigion cychwynnol yw ddechrau sgwrs, nid i ddod a’r sgwrs i ben. Ni fyddwn yn cyhoeddi ein hargymhellion terfynol tan 2023 felly mae digon o gyfleoedd i ddod i chi i herio, beirniadu, neu i gymeradwyo ein cynigion cyn hynny.

Mae’n debygol iawn y bydd y cynrychiolaethau rydych yn anfon i mewn yn arwain at newidiadau yn ein hargymhellion rhwng nawr a 2023. Anfonwch eich barn, bydd hi wir yn gwneud gwahaniaeth.

Sut i gymryd rhan

Anfona Gynrychiolaeth

Dyma'r peth pwysicaf, a mwyaf pwerus gallwch wneud.

Anfona gynrychiolaeth gan:

- Ymweld â cffg-arolygon.org.uk
- E-bostio cffg@ffiniau.cymru
- Ysgrifennu at Comisiwn Ffiniau i Gymru, Tŷ Hasting, Caerdydd, CF24 0BL

Rhanna deunyddiau ar y Cyfryngau Cymdeithasol

Mae gennym ddigon o adnoddau i chi eu rhannu yn y pecyn yma, gyda ffocws lleol a chenedlaethol (mae pob dim ar gael yn ddwyieithog).

Mae lledaenu'r neges am y cynigion cychwynnol a'r cyfnod ymgynghori ar y cyfryngau cymdeithasol yn ffordd arbennig o godi ymwybyddiaeth a sicrhau bod eich ffrindiau, teulu, cydweithwyr, neu etholwyr yn derbyn y cyfle i leisio'u barn.

Dyweda wrth dy ffrindiau a dy deulu

Oes gen ti farn gref ar y cynigion cychwynnol? Anoga dy ffrindiau a dy deulu i bori dros y map ac anfon cynrychiolaeth i mewn.

Rhanna gyda dy gydweithwyr

Wrth i ni ddychwelyd i'n llefydd gwaith yn araf bach, pam ddim annog dy gydweithwyr i gymryd rhan yn yr ymgynghoriad?

Ysgrifenna lythyr at dy bapur lleol

Gall ysgrifennu at dy bapur lleol fod yn ffordd arbennig o annog y sawl sydd yn cytuno gyda dy farn ar y cynigion cychwynnol i anfon cynrychiolaeth eu hunain i mewn. Gall hefyd fod yn ffordd wych

o ddarbwylllo eraill o dy farn. Mae gennym dempled ar gyfer ysgrifennu llythyr at dy bapur lleol yn y pecyn yma gellir ei haddasu a'i hanfon at bapur lleol neu genedlaethol.

Cynrychioli mudiad? Defnyddia ein templed datganiad i'r wasg

Anoga dy aelodau, etholwyr, neu gefnogwyr i ddweud eu dweud gan addasu ein templed datganiad i'r wasg. Gallwch annog pobl yn eich ardal leol, neu yn genedlaethol i leisio'u barn yn ein hymgynghoriad gan addasu'r templed i'ch siwtio chi. Gallwch hefyd ysgrifennu darn barn neu drafod y cynigion cychwynnol yn eich colofn papur newydd.

Dechreua ymgyrch

Nid oes rhaid i dy gynrychiolaeth fod yn un unigol. Os oes gen ti farn gref ar y cynigion cychwynnol gellir ddechrau ymgyrch ysgrifennu llythyrau neu lansio deiseb. Gellir hyd yn oed sefydlu stondin stryd neu fynd o ddrws i ddrws yn casglu llofnodion. (*Gwiriwch y cyngor diweddaraf ar y Coronafirws cyn gwneud hyn*).

Defnyddia “Boundary Assistant”

Nid yn unig ydyn ni am i chi anfon cynrychiolaeth, rydym hefyd eisiau i chi anfon y gynrychiolaeth gorau posib. Y cynrychiolaethau sydd yn fwyaf tebygol o gael effaith ar ein cynigion yw'r rhai sydd yn cynnig opsiwn amgen sydd yn bosib o dan y ddeddf.

I'ch helpu i wneud synnwyr o'r map, ac i wirio bod eich ffigyrau yn gweithio, gallwch ddefnyddio'r wefan, <https://boundaryassistant.org/>.

Gallwch hefyd lawr lwytho eich map oddi ar Boundary Assistant a'i hanfon fel cefnogaeth eich cynrychiolaeth. (Arbed fel ffeil zip er mwyn ei hanfon drwy'r porth, neu anfon mewn e-bost).

Ni allwn fod yn sicr o gywirdeb y ffigyrau ar Boundary Assistant gan ei fod ar wahân i'r Comisiwn.

Adnoddau: Cyfryngau Cymdeithasol

Neges rydym yn argymell

“Mae etholaethau seneddol Cymru yn newid. Lleisia dy farn ar gynigion @BCommWales gan ymweld â cfft-arolygon.org.uk”

Graffegau

Gan glicio ar y ddolen isod gallwch weld a lawr lwytho ystod eang o luniau gallwch eu defnyddio er mwyn hyrwyddo'r ymgynghoriad. Mae cymysgedd o luniau lleol a chenedlaethol ar gael, a bob un ar gael yn ddwyieithog.

[Clícia yma er mwyn dod o hyd i'r lluniau.](#)

Adnoddau: Gwefan ac Argraffu

Post byr

Defnyddiwch y canlynol ar dudalen flaen eich gwefan er mwyn annog eraill i ymateb i'r ymgynghoriad.

“Mae'r Comisiwn Ffiniau i Gymru wedi cyhoeddi ei gynigion cychwynnol ar gyfer etholaethau seneddol newydd Cymru. Gallwch leisio'ch barn ar y cynigion gan ymateb i'r ymgynghoriad cyn 3 Tachwedd. Ewch i cfft-arolygon.org.uk er mwyn gweld y cynigion a gwneud eich sylwadau arnynt.”

Erthygl Cylchlythyr

Lleisia dy farn ar newidiadau ffiniau arfaethedig

Mae'r Comisiwn Ffiniau i Gymru wedi cyhoeddi ei gynigion cychwynnol, a fydd yn newid etholaethau ar draws Cymru yn sylweddol, wrth i'r wlad wynebu gostyngiad yn ei nifer o Aelodau Seneddol o'r 40 presennol i 32.

Maent wedi agor ymgynghoriad fydd yn cau ar 3 Tachwedd 2021. Gallwch ddweud eich dweud ar y cynigion yn lleol ac yn genedlaethol. Anfonwch eich sylwadau os ydych o blaid, neu yn erbyn y cynigion.

Gallwch anfon eich sylwadau ar y cynigion ar borth ymgynghori newydd sbon y Comisiwn, cfft-arolygon.org.uk.

Mae'r cynigion hefyd ar gael i'w gweld ar comffin-cymru.gov.uk, neu mewn sawl man sydd wedi eu rhestru ar wefan y Comisiwn.

Gallwch hefyd anfon eich barn ar ffurf e-bost, i cfft@ffiniau.cymru, neu yn y post i Comisiwn Ffiniau i Gymru, Tŷ Hastings, Caerdydd, CF24 0BL.

Adnoddau: Y Wasg a Llythyrau

Templed Datganiad i'r Wasg

Nodwch mai templed yw hwn. Mae'r testun mewn coch angen ei newid er mwyn fod yn berthnasol i chi. Gallwch hefyd newid y dyfyniad er mwyn iddo gyd-fynd gyda beth rydych chi/eich mudiad am ddweud. Mae'r templed hefyd ar gael yn y Saesneg.

DATGANIAD I'R WASG - I'W RYDDHAU AR UNWAITH

Galw ar bobl yn Enw Cymuned i ddweud eu dweud ar newidiadau ffiniau arfaethedig

Comisiwn Ffiniau i Gymru yn agor ymgynghoriad 8-wythnos ar fap etholaethau newydd

Mae pobl yn **enw cymuned** yn cael eu hannog i ymateb i ymgynghoriad y Comisiwn Ffiniau i Gymru ar ei map arfaethedig o etholaethau seneddol newydd.

Mae'r Comisiwn wedi cyhoeddi ei gynigion cychwynnol, bydd yn arwain at newidiadau sylweddol i etholaethau ar draws Cymru, wrth i'r wlad wynebu gostyngiad yn ei nifer o Aelodau Seneddol, o'r 40 presennol i 32.

Mae'r ymgynghoriad nawr ar agor a bydd yn cau ar 3 Tachwedd 2021. Gall drigolion dweud eu dweud ar y cynigion yn lleol, neu yn genedlaethol os ydyn nhw o blaid, neu yn erbyn y cynigion.

Mae'r Comisiwn Ffiniau i Gymru wedi sefydlu porth ymgynghori newydd sbon ble gall drigolion pori dros y cynigion a gwneud sylwadau ar elfennau penodol ohonynt. Gallwch ymweld â'r porth ar [cfftg-arolygon.org.uk](https://ffiniau.cymru).

Mae hefyd modd weld y cynigion ar comffin-cymru.gov.uk, neu mewn nifer o fannau ar draws y wlad, sydd wedi rhestru ar wefan y Comisiwn.

Gall unrhyw un sydd eisiau ymateb i'r ymgynghoriad mewn ffordd arall anfon eu sylwadau ar e-bost i

cfftg@ffiniau.cymru, neu yn y post i Comisiwn Ffiniau i Gymru, Tŷ Hastings, Caerdydd, CF24 0BL.

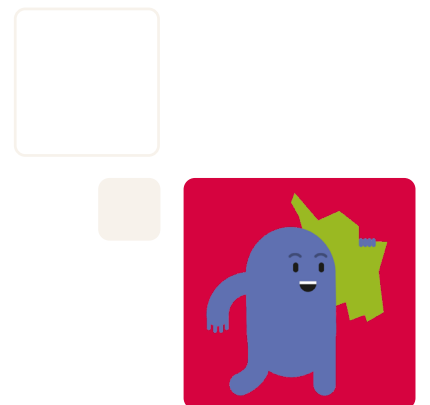
Yn annog y cyhoedd i ymateb i'r ymgynghoriad, dywedodd **Enw Person**, "Mae'r cynigion cychwynnol yma gan y Comisiwn Ffiniau i Gymru yn awgrymu y bydd newidiadau sylweddol ar draws y wlad..

"Cam cyntaf yw hwn ar siwrne hir tuag at ad-drefnu etholaethau seneddol Cymru ac mae'ch gwybodaeth leol chi yn allweddol i'r arolwg.

"Anogaf bawb i leisio'u barn cyn 3 Tachwedd."

Mae'n rhaid i bob etholaeth sydd yn cael eu cynnig gan y Comisiwn cynnwys rhwng 69,724 a 77,062 o etholwyr. Mi fydd y Comisiwn yn ystyried bob cynrychiolaeth sydd yn cael eu derbyn yn ystod y cyfnod ymgynghori ond maent wedi pwysleisio bod cynrychiolaethau yn gryfach pan maent yn cynnig opsiynau amgen sydd yn bosib o dan y ddeddf.

DIWEDD

Templed Llythyr

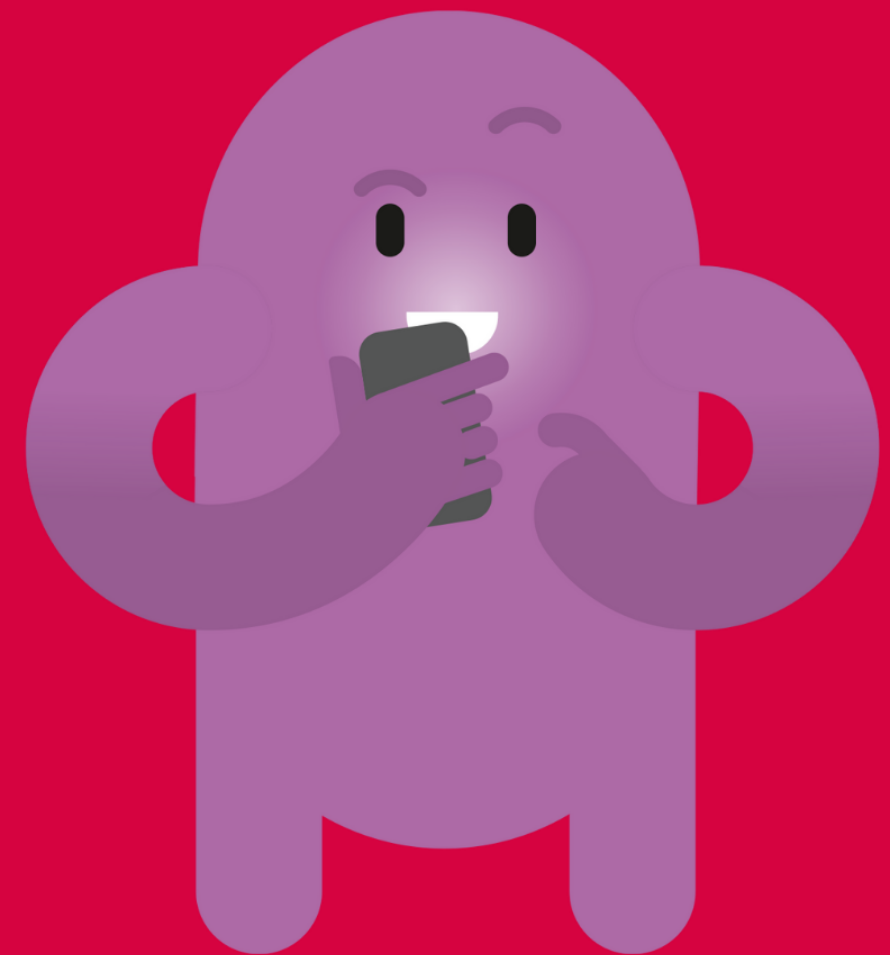
Nodwch mai templed yw'r llythyr yma. Newidiwch y geirio gymaint a hoffech er mwyn iddo gyd-fynd a'ch barn. Mae'r templed hefyd ar gael yn y Saesneg.

Annwyl olygydd,

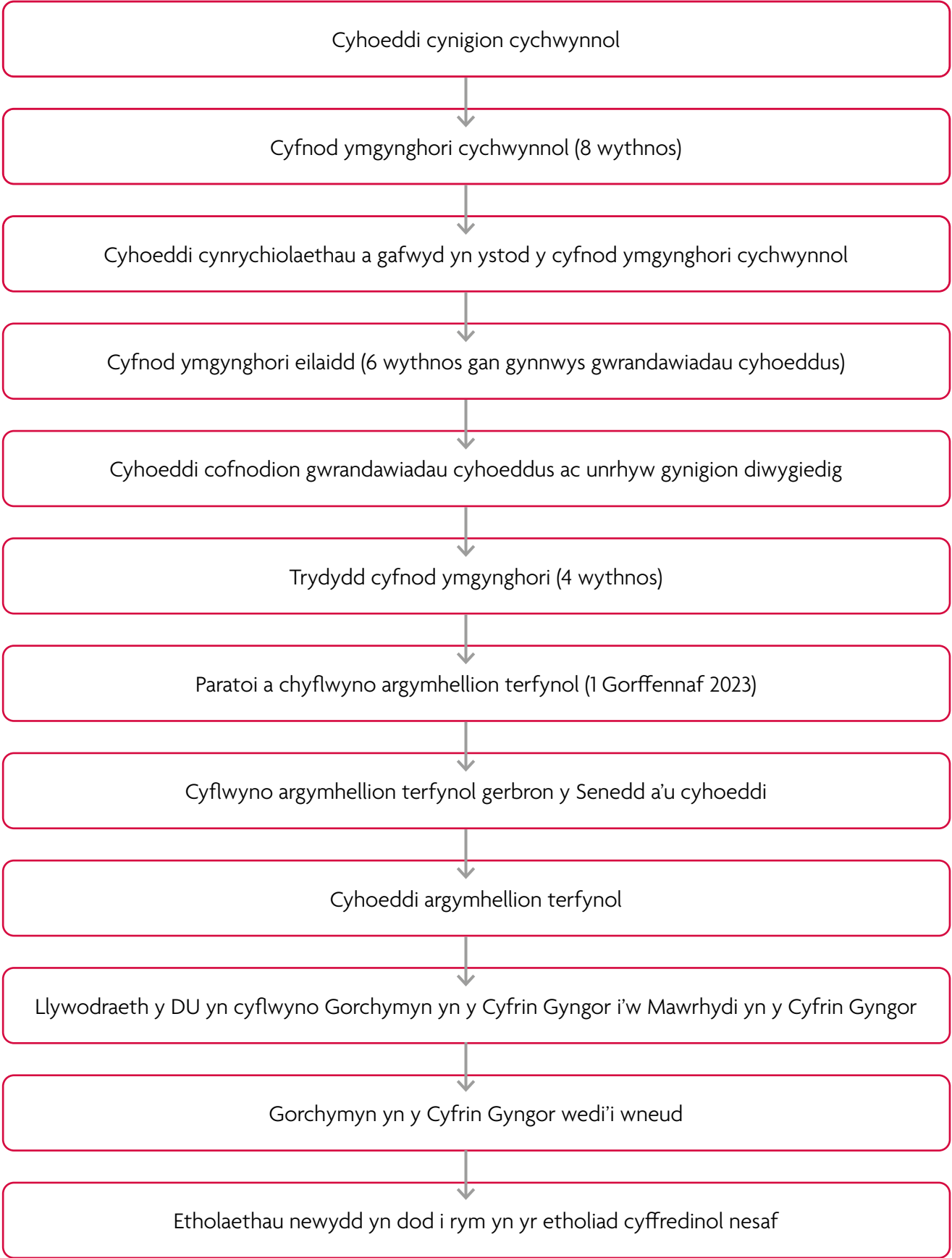
Mae'r Comisiwn Ffiniau i Gymru wedi cyhoeddi ei gynigion cychwynnol ar gyfer etholaethau seneddol newydd Cymru. Mae'r cynigion yn awgrymu newidiadau sylweddol ar draws Cymru, wrth i'r wlad weld gostyngiad yn ei nifer o Aelodau Seneddol, o'r 40 presennol i 32.

Anogaf bawb sydd â barn gref ar y cynigion i ddweud eu dweud cyn i'r cyfnod ymgynghori gau ar 3 Tachwedd.

Mae newidiadau mor sylweddol yn mynnu ymgysylltiad gyda'r cyhoedd ac os oes gennych farn gref ar y cynigion, unai o'u plaid neu o'u herbyn, dylent wneud y Comisiwn yn ymwybodol o hynny gan ymweld â cffg-arolygon.org.uk, e-bostio cffg@ffiniau.cymru, neu ysgrifennu at Comisiwn Ffiniau i Gymru, Tŷ Hastings, Caerdydd, CF24 0BL.

Siart lif o'r broses

Cwestiynau Cyffredin

Pam rydych chi'n cynnal arolwg o etholaethau Seneddol?

Rydym ni'n gyfrifol am gynnal arolwg o ffiniau etholaethau Seneddol yng Nghymru ar sail rheolau a osodwyd gan y Senedd. Ar hyn o bryd, mae'n ofynnol i ni gyflwyno adroddiad ffurfiol erbyn 1 Gorffennaf 2023 ar sail rheolau a amlinellir yn Neddf Etholaethau Seneddol 1986 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Etholaethau Seneddol 2020).

Pam mae nifer yr Aelodau Seneddol sy'n cynrychioli Cymru yn cael ei lleihau?

Mae'r Ddeddf yn datgan y bydd nifer benodedig o 650 o etholaethau ar gyfer y Deyrnas Unedig gyfan. Mae'r Ddeddf hefyd yn darparu fformiwla fathemategol i bennu faint o etholaethau y dylid eu dyrannu i bob un o bedair gwlad y Deyrnas Unedig (Cymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon). Yn unol â'r fformiwla honno, mae 32 o etholaethau wedi'u dyrannu i Gymru o dan y Ddeddf. Mae'n rhaid i etholaethau Cymru fod yn gyfan gwbl o fewn Cymru, ac ni allant gynnwys ardaloedd rhan arall o'r Deyrnas Unedig.

Sut cafwyd y ffigur etholaeth gyfartalog? Pa feini prawf a ddefnyddioch chi?

Mae'r Ddeddf yn gosod y rheolau i'r Comisiwn eu dilyn wrth gynnal arolwg o ffiniau etholaethau Seneddol. Nid y Comisiwn ei hun a wnaeth y penderfyniadau hyn. Cafwyd y ffigur ar gyfer nifer yr etholaethau yng Nghymru trwy gymhwyso fformiwla a bennir yn y ddeddfwriaeth. Gweler ein Canllaw i Arolwg 2023 i gael rhagor o fanylion.

Pam mae Ynys Môn yn eithriad i'r cwota etholiadol?

Mae pum eithriad o 'Reol 2' y Ddeddf, sy'n gosod y paramedrau ar gyfer maint etholaethau ledled y Deyrnas Unedig. Y rhain yw dwy etholaeth ar Ynys Wyth yn Lloegr, Ynysoedd Orkney a Shetland a Na

h-Eileanan an Iar yn yr Alban, ac Ynys Môn yng Nghymru.

Beth yw'r Comisiwn / beth yw swyddogaeth y Comisiwn?

Mae'r Comisiwn Ffiniau i Gymru yn gorff cyhoeddus anadrannol annibynnol a diduedd sy'n gyfrifol am gynnal arolygon o ffiniau etholaethau Seneddol yng Nghymru a gwneud argymhellion ar gyfer newid i'r Senedd.

Pwy yw'r Comisiynwyr?

Dewiswyd y Comisiynwyr trwy gystadleuaeth gyhoeddus agored.

- Dirprwy Gadeirydd: Mrs Ustus Jefford DBE
- Aelodau'r Comisiwn: Mr Huw Vaughan Thomas CBE a Mr Sam A Hartley

Mae'r Dirprwy Gadeirydd, sy'n llywyddu cyfarfodydd y Comisiwn, yn farnwr yr Uchel Lys a benodwyd gan yr Arglwydd Ganghellor. Penodir y ddau aelod arall ar y cyd gan Ganghellor Dugiaeth Caerhirfryn a'r Gweinidog dros Swyddfa'r Cabinet.

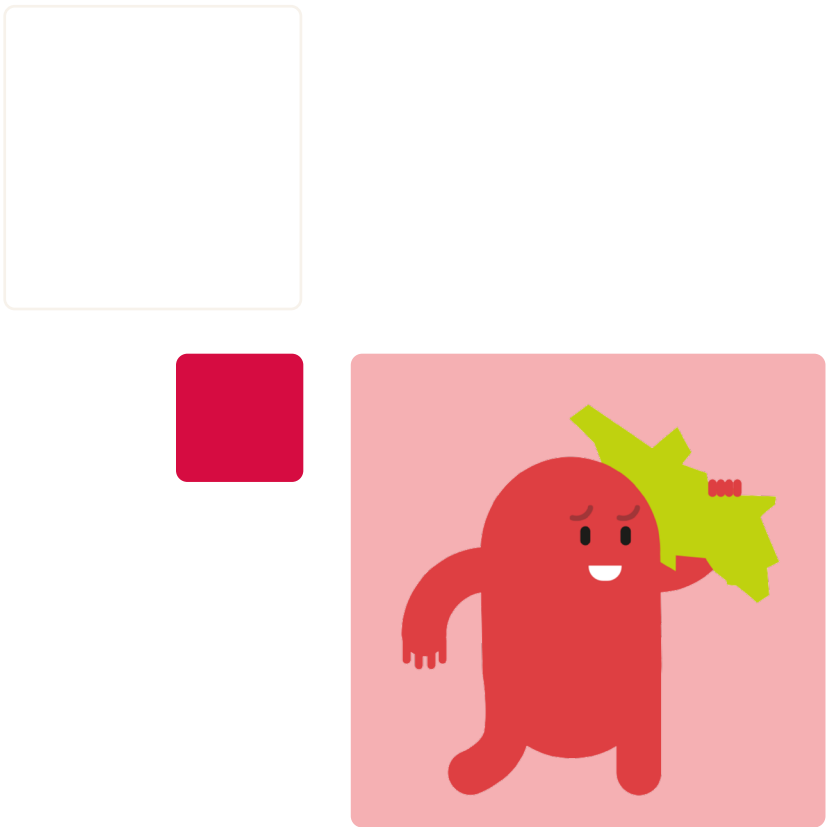
Sut bydd etholaethau Seneddol yn cael eu diweddarau i adlewyrchu niferoedd newidiol o etholwyr mewn gwahanol ardaloedd?

Ar gyfer ei Arolwg 2023, roedd yn ofynnol i'r Comisiwn ystyried nifer yr etholwyr cofrestredig ar 02 Mawrth 2020.

Pam rydych chi wedi defnyddio data'r gofrestr etholiadol ac nid data'r boblogaeth? A yw nifer yr etholwyr cofrestredig yn ddibynadwy?

Yn ôl y Ddeddf, mae'n ofynnol i'r Comisiwn weithio ar sail nifer yr etholwyr ar y cofrestrau etholiadol ar 'ddyddiad yr arolwg'.

Nid yw'r Comisiwn yn berchen ar gofrestrau etholiadol nac yn eu coladu – awdurdodau lleol sy'n gyfrifol amdanynt. Mae'r Ddeddf yn mynnu bod y Comisiwn yn defnyddio'r ffigurau a gyhoeddir gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS), felly nid yw'r Comisiwn yn gallu ystyried urnhyw dangofrestru neu orgofrestru etholwyr a allai gael ei honni mewn rhai ardaloedd.

Pa feini prawf byddwch chi'n eu defnyddio?

(Yn unol â'r Ddeddf) caiff Comisiwn ystyried:

- ystyriaethau daearyddol arbennig, gan gynnwys yn benodol maint, siâp a hygyrchedd etholaeth;
- ffiniau llywodraeth leol a oedd yn bodoli neu yn yr arfaeth ar 1 Rhagfyr 2020;
- ffiniau etholaethau presennol;
- unrhyw gysylltiadau lleol a fyddai'n cael eu torri gan newidiadau i etholaethau; ac
- yr anghyfleustra sy'n gysylltiedig â newidiadau o'r fath.

Cyn belled ag y bo'n bosibl, mae'r Comisiwn yn ceisio creu etholaethau yng Nghymru:

- O wardiau etholiadol sy'n agos i'w gilydd; ac
- Nad ydynt yn cynnwys 'rhannau datgysylltiedig', h.y. lle y byddai'r unig gysylltiad ffisegol rhwng un rhan o'r etholaeth a'r gweddill ohoni yn golygu y byddai'n rhaid teithio trwy etholaeth wahanol.

Sut mae'r cynigion yn gysylltiedig ag etholaethau Senedd Cymru?

Mae'r Cynigion yn berthnasol i etholaethau Senedd San Steffan yn unig. Diddymodd Deddf System Bleidleisio Seneddol ac Etholaethau 2011 y cysylltiad rhwng y ddwy set o etholaethau. Mae unrhyw gynnig i greu dull o arolygu etholaethau Senedd Cymru yn un o gyfrifoldebau datganoledig Senedd Cymru.

Sut mae'r Cynigion yn berthnasol i weithgarwch Llywodraeth Leol?

Mae Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru (CFfDLC) yn endid ar wahân i'r Comisiwn. Nid oes cydberthynas rhwng Arolwg 2023 a rhaglen waith CFfDLC.

A fydd y newidiadau'n effeithio ar fy nghod post?

Na fyddant. Nid yw'r etholaeth rydych yn byw ynddi yn effeithio ar godau post na'r ffordd o'u dyrannu.

A fydd hyn yn effeithio ar fy nhreth gyngor?

Na fydd. Nid yw'r etholaeth rydych yn byw ynddi yn effeithio ar y dreth gyngor na'r ffordd o'i dyrannu. Yr awdurdod lleol perthnasol sy'n gosod y dreth gyngor.

A fydd hyn yn effeithio ar fy nalgylch ysgol?

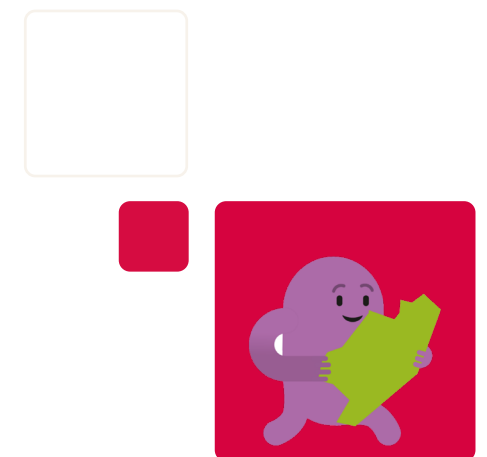
Na fydd. Nid yw'r etholaeth rydych yn byw ynddi yn effeithio ar ddalgylchoedd ysgolion. awdurdodau lleol neu ysgolion unigol sy'n penderfynu ar ddalgylchoedd.

A fydd hyn yn effeithio ar fy awdurdod lleol?

Na fydd. Nid yw'r etholaeth rydych yn byw ynddi yn effeithio ar ddyluniad awdurdodau lleol yng Nghymru, na'u ffiniau. Mewn gwirionedd, mae ffiniau awdurdodau lleol presennol yn ffactor y mae'r Comisiwn yn ei ddefnyddio wrth ddylunio etholaethau, lle y bo'n bosibl.

A fydd hyn yn effeithio ar fy nghyngor cymuned/tref?

Na fydd. Nid yw'r etholaeth rydych yn byw ynddi yn effeithio ar ddyluniad cyngorau cymuned neu dref yng Nghymru, na'u ffiniau. Mewn gwirionedd, polisi'r Comisiwn yw peidio â hollti unrhyw gyngorau cymuned neu dref yn rhan o'r arolwg hwn.

A fydd hyn yn effeithio ar werth fy nhŷ?

Na fydd. Mae gwerth eich eiddo'n cael ei bennu gan liaws o ffactorau. Nid oes tystiolaeth bod yr etholaeth rydych yn byw ynddi yn effeithio ar werth eich eiddo.

A fydd hyn yn effeithio ar y gwasanaeth iechyd a ddarperir i mi?

Na fydd. Nid yw'r etholaeth rydych yn byw ynddi yn effeithio ar ddarpariaeth gwasanaethau iechyd.

A fydd hyn yn effeithio ar fy amwynderau cymunedol?

Na fydd. Nid yw'r etholaeth rydych yn byw ynddi yn effeithio ar eich amwynderau cymunedol.

Comisiwn Ffiniau
i Gymru

Boundary Commission
for Wales

Mae'r Comisiwn yn croesawu gohebiaeth, e-byst a galwadau ffôn yn Gymraeg neu Saesneg.
Er mwyn cysylltu gyda'r Comisiwn, ysgrifennwch i:

Comisiwn Ffiniau i Gymru
Llawr Gwaelod, Ty Hastings, Llys Fitzalan
Caerdydd, CF24 0BL

Rhif Ffon: +44 (0)29 20464819
Rhif Ffon: +44 (0)29 21055521
E-bost: bcw@ffiniau.cymru